

YTTRANDE

2019-03-15

S2018/04805/FST

Socialdepartementet

Betänkande SOU 2018:70 En arvsfond i takt med tiden

1. Sammanfattning

FRII välkomnar översynen över hur Allmänna arvsfondens medel används samt att medlen hanteras och redovisas transparent, rättssäkert och opartiskt. Vi är positiva till att ersätta den nuvarande lagen om Allmänna arvsfonden med en ny lag med tydligare struktur. Vi ser däremot att det finns utrymme för ytterligare utveckling, framför allt vad gäller kriterierna för stöd, och FRII vill lämna följande synpunkter på betänkandet.

2. FRII:s synpunkter

Kriterier för stöd

Vi välkomnar att de övergripande kriterierna för stöd förtydligas och anges i lag. Att kravet på att verksamheten ska vara både utvecklande och nyskapande ersätts med endast utvecklande är mycket bra.

Kriteriet att verksamheten ska ha förutsättningar överleva utan stöd från Allmänna arvsfonden anser vi däremot kraftigt begränsar möjligheten för ideella organisationer att utveckla och prova nya verksamheter, då det kan vara omöjligt att veta om en verksamhet har förutsättningar för fortsatt finansiering, eller ens ska bedrivas vidare då det bör bero på de effekter och resultat som uppnås. Det är i starten av en verksamhet dessutom svårt att bedöma överlevnadspotentialen och det bör inte begränsa vilka verksamheter som får stöd. Överlevnadspotentialen måste därför ställas i relation till en utvärdering av den nytta eller effekt som kan uppnås utifrån målsättning med verksamheten, så att också projekt/verksamheter som inte bidrar till relevanta effekter avslutas oavsett möjligheter till fortsatt finansiering eller överlevnad. Kriteriet om att ge stöd till verksamheter som är utvecklande bör också ta hänsyn till den potentiella samhällsnytta som projektet eller verksamheten kan bidra med. För att kunna utvärdera och utveckla sin finansieringsmodell

S2018/04805/FST

menar därför FRII att kriterierna för stöd också bör ställas i relation till uppföljning genom redovisning av uppnådda effekter och samhällsnytta i verksamheten.

Vi anser också att stöd från Allmänna arvsfonden även bör kunna finansiera löpande verksamhet, då det inte nödvändigtvis står i motsättning till utvecklande verksamheter.

Demokrativillkor som förutsättning för statsbidrag

FRII ställer sig positiva till förslaget om att ett demokrativillkor ska införas. Det är viktigt att organisationer som beviljas medel från Allmänna arvsfonden har en värdegrund och i sina stadgar uttalat visar att uppdrag och verksamheten har sin utgångspunkt i demokratiska värderingar. Däremot bör demokrativillkor inte begränsas till att organisationen är uppbyggd enligt traditionell föreningsmodell då formerna för engagemang är under förändring och ett demokratiskt inflytande kan se ut och utövas på andra sätt än traditionell föreningsmodell.

Kontroll av utbetalade medel

Som branschorganisation för insamlingsorganisationer i Sverige har FRII ett viktigt uppdrag i att kontinuerligt stärka kvalitet och styrning hos våra medlemmar. Vi är därför positiva till de åtgärder som föreslås för ökad transparens så som kontrollbesök och även upprättande av databas för att skapa överblick över statens bidragsgivning till ideella organisationer.

Ändamål och målgrupper

Vi är medvetna om att ändamål och målgrupp ligger utanför utredningens uppdrag men vi anser att det är avgörande att ändamål och målgrupper för Allmänna arvsfondens stöd utökas och breddas för att vara en arvsfond i takt med tiden. Då samhället utvecklas och engagemang i ideella sektorn är under förändring, vilket även syns i mångfalden av ideella organisationer, bör de ändamål som har möjlighet att få stöd från Allmänna arvsfonden återspegla detta. FRII verkar för ett starkt civilsamhälle och därför vill vi se att civilsamhällets många olika frågor och ändamål ges möjlighet till jämlik fördelning av finansiella medel i proportion till storlek och det samhällsengagemang som finns. Allmänna arvsfondens kriterier för ändamål och målgrupper bör ta avstamp i en mer modern syn på vilka projekt och verksamheter som kan anses vara utvecklande och göra samhällsnytta.

Stockholm den 15 mars 2019

För Frivilligorganisationernas Insamlingsråd

Charlotte Rydh
Generalsekreterare

S2018/04805/FST

Bilaga 1: FRII:s medlemmar A-Ö

Frivilligorganisationernas Insamlingsråd, FRII, är en branschorganisation som arbetar för tryggt givande i Sverige. FRII representerar närmare 160 organisationer som under 2017 samlade in drygt 8,7 miljarder kronor i gåvor och bidrag från allmänheten, företag och organisationer. FRII arbetar för ett ökat givande i Sverige därför att vi tror på ett starkt civilsamhälle. Vi verkar för att förbättra förutsättningarna och stärka förtroendet för insamling och givande i Sverige.

A Non Smoking Generation

ActionAid

Afrikagrupperna

Afrikas flygande läkare - AMREF

Alzheimerfonden

Amnesty International

Astma- och Allergiförbundet

Autism- och Aspergerförbundet

Barncancerfonden

Barndiabetesfonden

Barnfonden

Berättarministeriet

Blomsterfonden

BRIS

Bröstcancerförbundet

Buff Sverige

Cancer- och Allergifonden

Cancerfonden

CancerRehabFonden

Chemsec

Civil Rights Defenders

Clowner utan Gränser

Demensfonden

Diabetesfonden

Diakonia

Djurens Rätt

Djurskyddet Sverige

S2018/04805/FST

ECPAT Sverige
Erikshjälpen
Eskilstuna Stadsmission
Fibromyalgiförbundets forskningsstiftelse
Forska Utan Djurförsök
Friends
Friluftsförbundet
Frisk och Fri - Riksföreningen mot ätstörningar
Frälsningsarmén
Furuboda Folkhögskola
FUB
Föreningen Fairtrade Sverige
Föräldralösa Barn (tidigare Adoptionscentrum)
Gambiagrupperna
Greenpeace Norden
Göteborgs Kyrkliga Stadsmission
Göteborgs Räddningsmission
Hand in Hand Sweden
Hela Människan
Hjärnfonden
Hjärta till Hjärta
Hjärtebarnsförbundet
Hjärt-Lungfonden
Human Rights Watch
Hungerprojektet
Håll Sverige Rent
Hörselskadades Riksförbund - HRF
IndianChildren
Individuell Människohjälp - IM
Insamlingsstiftelsen Bräcke Diakoni
Insamlingsstiftelsen Choice
Insamlingsstiftelsen RFSL
Interpeace
IOGT-NTO-rörelsen ideell förening
Islamic Relief

S2018/04805/FST

Jontefonden
Kalmar Stadsmission
KFUM Sverige
Kristna Fredsrörelsen
Kvinna till Kvinna
Kvinnor & Hälsa
Latinamerikagrupperna
Lepramissionen
Lilla Barnets Fond
Linköpings Stadsmission
Läkare i Världen
Läkare Utan Gränser
Läkarmissionen
Läxhjälp
Mattecentrum
Mentor Sverige
Mercy Ships Sweden
Min Stora Dag
Mind
Män för Jämställdhet
Naturarvet
Naturskyddsföreningen
Neuroförbundet
New Hope Reseindustrins Barnfond
New Life Mission
Njurfonden
Nordens Ark
Nordisk Hjälp
Operation Smile Sverige
Oxfam Sverige
Palestinagrupperna i Sverige
Peace Parks Foundation Sweden
Plan International
PMU InterLife

S2018/04805/FST

Project Playground
Prostatacancerförbundet
Psoriasisförbundet
Psykiatrifonden
Radiumhemmets Forskningsfonder
Raoul Wallenberg Academy
Reach for Change
Reumatikerförbundet
Right Livelihood Award Stiftelsen
Riksförbundet för Rörelseförhindrade Barn och Ungdomar - RBU
Riksförbundet Hjärt-Lung
Riksföreningen Sveriges Stadsmissioner
Rådgivningsbyrån för asylsökande och flyktingar
Rädda Barnen
Save the Orangutan Sweden
Scouterna
Sightsavers
Sjöräddningssällskapet
Skåne Stadsmission
SOS Barnbyar
Spädbarnsfonden
Star for Life
Stiftelsen Fryshuset
Stiftelsen Läkare Mot Aids Forskningsfond
Stockholms Stadsmission
STÖDKRIS
Suicide Zero
Svenska Afghanistankommittén - SAK
Svenska Celiakiförbundet
Svenska FN-förbundet
Svenska Freds- och Skiljedomsföreningen
Svenska Hästars Värn
Svenska kyrkans internationella arbete
Svenska Livräddningssällskapet

S2018/04805/FST

Svenska Läkare mot Kärnvapen - SLMK
Svenska Röda Korset
Sverige för UNHCR
Sveriges Lions Hjälpfond
Sveriges Ornitologiska Förening – BirdLife Sverige
Sveriges Sportfiske- och Fiskevårdsförbund – Sportfiskarna
Teach for Sweden
Teskedorden
The Perfect World Foundation
Tjejzonen
Tostan Sverige
Ung Cancer
Unicef Sverige
Uppsala Stadsmission
War Child
WaterAid
We Effect
Vi-skogen
World Animal Protection
World Childhood Foundation
World's Children's Prize
Världsnaturfonden WWF
Västerås Stadsmission
Ågrenska
Örebro Stadsmission